

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że J. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach od 1 stycznia 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku, od 1 sierpnia 2008 roku do 31 sierpnia 2008 roku, od 1 lutego 2009 roku do 28 lutego 2009 roku, od 1 kwietnia 2009 roku do 30 kwietnia 2009 roku, od 1 stycznia 2011 roku jako współnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe wypadkowe i zdrowotne.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 1 i w zw. z art.38 ust.1, art.68 ust.1 punkt 1a i 1c, art.6 ust.1 i 5, art.8 ust.6 punkt 4, art.9 ust.1, art.12 ust.1, art.13 punkt , art.18 ust.8, art.20 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) oraz art.81 ust.2, art.82 ust.4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U z 2015 roku, poz.581 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że J. M. w okresach od 23 stycznia 2003 roku jest współnikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, przy czym:

- od 23 stycznia 2003 roku do 13 stycznia 2004 roku posiadał wszystkie udziały,
- od 14 stycznia 2004 roku do 30 sierpnia 2004 roku posiadał 2 z 50 udziałów,
- od 31 sierpnia 2004 roku do 22 czerwca 2006 roku posiadał wszystkie udziały,
- od 23 czerwca 2006 roku posiadał 49 z 50 udziałów.

Zdaniem organu w tych okresach ubezpieczonego należy traktować jako jedynego współnika, mimo, że formalnie pozostawał większościowym udziałowcem.

Ubezpieczony nie dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako współnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Nadto organ rentowy ustalił, że ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy o pracę w firmie (...) z tytułu której osiąga wynagrodzenie przekraczające bądź równe minimalnemu wynagrodzeniu za pracę okresach od 23 czerwca 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku, od 1 lutego 2008 roku do 31 lipca 2008 roku od 1 września 2008 roku do 31 stycznia 2009 roku od 1 marca 2009 roku do 31 marca 2009 roku, od 1 maja 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. Od 4 listopada 2004 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia udziałowcem spółki komandytowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Do dnia wydania decyzji płatnik nie dopełnił obowiązku wynikającego z art.41 ust.7b punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – nie złożył dokumentów korygujących i tym samym nie doprowadził do stanu zgodnego z protokołem.

Decyzją z dnia 16 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił dla płatnika składek J. M. kwotę należnych składek na Fundusz Pracy w okresie od stycznia 2007 roku do stycznia 2008 roku, za sierpień 2008 roku, za luty 2009 roku, za kwiecień 2009 roku, za okres od stycznia 2011 roku do maja 2015 roku.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) oraz art.104 ust.1 punkt 1a i art.107 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.149).

W odwołaniu od powyższych decyzji pełnomocnik ubezpieczonego J. M. wniósł o ich uchylenie i umorzenie postępowania.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie art.8 ust.6 punkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną rozszerzającą interpretację polegającą na przyjęciu, że wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który nie jest jej jedynym wspólnikiem podlega na podstawie tego przepisu ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą,
- 2) naruszenie art.6 ust.1 punkt 1 i 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez przyjęcie, na skutek błędnej wykładni art.8 ust.6 punkt 4 tej ustawy, że wspólnik nieposiadający wszystkich udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą podlegającą ubezpieczeniom społecznym,
- 3) art.9 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędne zastosowanie,
- 4) art.12 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędne zastosowanie,
- 5) art.18 ust.8, art.20 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędne zastosowanie.

W uzasadnieniu odwołania podał, że organ rentowy dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego dokonując błędnej wykładni rozszerzającej przepisu art.8 ust.6 punkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Rozumowaniu temu nadał pozory prawidłowości posługując się treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2011 roku w sprawie I UK 8/11. Teza, że niemal jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie podlega pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu nie budzi wątpliwości. Nie można jej jednak nadawać znaczenia wykraczającego poza jej dosłowne brzmienie. Niedopuszczalna jest wykładnia, że niemal jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma podlegać ubezpieczeniom społecznym, bo jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jako jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zdaniem skarżącego wykładnia taka jest niedopuszczalna, gdyż przepis art.8 ust.6 punkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w sposób precyzyjny, jasny, dosłowny wskazuje, że za osobę prowadzącą działalność gospodarczą uważany jest jednoosobowy wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Przepis ten nie wymaga wykładni a już absolutnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej poprzez rozciągnięcie tego przepisu na osoby, które nie są jednoosobowymi wspólnikami spółki. Wadliwe jest również rozumowanie, że skoro niemal jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie podlega ubezpieczeniu pracowniczemu to musi podlegać temu ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Z art.84 Konstytucji RP wynika obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych w tym podatków określonych w ustawie. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie przewiduje świadczeń publicznych w zakresie ubezpieczeń społecznych, do których ponoszenia zobowiązany jest wspólnik posiadający 48 z 50 udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, nie zawiera normy pozwalającej traktować go jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą. Braku takiego przepisu nie można uzupełnić poprzez dokonywanie wykładni. Żaden z przepisów nie określa również gdzie ma się kończyć bycie niemal jedynym wspólnikiem, który nie byłby traktowany jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

W odpowiedzi na odwołania pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie zajęła stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 6 października 2016 roku odwołania zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. M. zawarł w dniu 1 lipca 2010 roku umowę o pracę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółkę reprezentował pełnomocnik zgromadzenia wspólników J. J.. Ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu.

(umowa o pracę – k.27 akt ZUS, I plik, protokół nadzwyczajnego zgromadzenia i uchwały k.29 -33 akt ZUS I plik)

Udziały ubezpieczonego w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. przedstawiały się następująco:

- od 23 stycznia 2003 roku do 14 stycznia 2004 roku ubezpieczony posiadał wszystkie udziały,
- od 14 stycznia 2004 roku 30 sierpnia 2004 roku do ubezpieczony posiadał 2 z 50 udziałów,
- od 31 sierpnia 2004 roku do 22 czerwca 2006 roku ubezpieczony posiadał wszystkie udziały,
- od 23 czerwca 2006 roku ubezpieczony posiada 49 z 50 udziałów w spółce.

W dniu 23 czerwca 2006 roku 1 udział objęła żona ubezpieczonego A. M..

(odpis z KRS – k.97-103 akt ZUS, I plik)

Po przeprowadzeniu kontroli w okresie od 29 kwietnia 2015 roku do 26 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że posiadanie przez ubezpieczonego 49 z 50 udziałów skutkuje krzyżowaniem kompetencji powodujących zobowiązanie wspólnika do wykonywania swoich poleceń jako prezesa zarządu i tym samym pracowniczego podporządkowania samemu sobie. Organ rentowy stwierdził, że wspólnik A. M. jest jedynie wspólnikiem iluzorycznym, a ubezpieczonego należy traktować jako wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(protokół kontroli – k.127-145 akt ZUS, I plik)

Po kontroli ZUS ubezpieczony złożył dokumenty korygujące wyrejestrowujące z ubezpieczenia pracowniczego powodujące brak wymagalności składek z tego tytułu.

(informacja o zaewidencjonowaniu dokumentów – k.215 akt ZUS, I plik)

Ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy o pracę w firmie (...) z tytułu której osiąga wynagrodzenie przekraczające bądź równe minimalnemu wynagrodzeniu za pracę okresach od 23 czerwca 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku, od 1 lutego 2008 roku do 31 lipca 2008 roku od 1 września 2008 roku do 31 stycznia 2009 roku od 1 marca 2009 roku do 31 marca 2009 roku, od 1 maja 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku.

(okoliczności bezsporne)

Od 4 listopada 2014 roku ubezpieczony został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń z tytułu zawartą umowę o pracę z (...) B. M..

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczony jako wspólnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie deklarował składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) w okresach od 1 września 2004 roku do 31 grudnia 2005 roku, od 1 lipca 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku, od 1 do 31 sierpnia 2008 roku, od 1 do 28 lutego 2009 roku, od 1 do 30 kwietnia 2009 roku, od 1 stycznia 2011 roku do 31 maja 2015 roku.

(protokół kontroli – k.45 akt ZUS, rozliczenie miesięczne składek – k.55 akt ZUS)

W okresie od stycznia 2003 roku do stycznia 2004 roku i od sierpnia 2004 roku do 31 maja 2015 roku nie deklarował składek na ubezpieczenie zdrowotne.

(protokół kontroli – k.47 akt ZUS, rozliczenie miesięczne składek – k.55 akt ZUS)

W okresie od 1 września 2004 roku do 31 grudnia 2005 roku, od 1 lipca 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku, od 1 do 31 sierpnia 2008 roku, od 1 do 28 lutego 2009 roku, od 1 do 30 kwietnia 2009 roku, od 1 stycznia 2011 roku do 31 maja 2015 roku ubezpieczony nie deklarował składek na Fundusz Pracy.

(protokół kontroli – k.49 akt ZUS, rozliczenie miesięczne składek – k.55 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Ubezpieczony nie zakwestionował wskazanej przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji miesięcznej podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy. W toku postępowania twierdził, iż w ogóle nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresach wskazanych w decyzji jako wspólnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezadane.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy ubezpieczony J. M. podlega ubezpieczeniom społecznym jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresach wskazanych w decyzji.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art.8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w okresie od 23 stycznia 2003 roku ubezpieczony J. M. posiadał wszystkie udziały w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.. Od 14 stycznia 2004 roku ubezpieczony zbył 48 z 50 udziałów, a od 31 sierpnia 2004 roku ubezpieczony nabył ponownie wszystkie udziały. Do 22 czerwca 2006 roku ubezpieczony był jedynym udziałowcem spółki. W dniu 23 czerwca 2006 roku 1 udział objęła żona ubezpieczonego A. M. i tym samym ubezpieczony posiadał 49 z 50 udziałów.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż w okresach:

- od 1 stycznia 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku,
- od 1 sierpnia 2008 roku do 31 sierpnia 2008 roku,
- od 1 lutego 2009 roku do 28 lutego 2009 roku,
- od 1 kwietnia 2009 roku do 30 kwietnia 2009 roku,
- od 1 stycznia 2011 roku

ubezpieczony podlega ubezpieczeniom społecznym jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Nie budzi wątpliwości, iż w okresach wskazanych w decyzji ubezpieczony posiadał 49 z 50 udziałów w spółce (udział ubezpieczonego stanowił 98%). Ubezpieczony zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego, iż posiadanie 98% udziałów czyni niemożliwym wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę i tym samym podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. Po kontroli ZUS ubezpieczony złożył korektę deklaracji.

Zgodnie z treścią art.8 ust.6 punkt 4 ww. ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Nie budzi wątpliwości, że ubezpieczony w spornym okresie był wspólnikiem dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Niemniej jednak istotnym w niniejszej sprawie jest, że udział drugiego ze wspólników – żony ubezpieczonego był marginalny, iluzoryczny, posiadała ona bowiem 1 z 50 udziałów. Od chwili objęcia 1 udziału przez drugiego ze wspólników pozycja ubezpieczonego jako wspólnika (od tej pory już większościowego a nie jedyne) nie uległa zasadniczej zmianie, bowiem posiadał on i tak zdecydowaną większość (98 % udziałów) w zgromadzeniu wspólników.

Trzeba także podkreślić, że wyłączenie ubezpieczonego z pracowniczego ubezpieczenia społecznego stwarza niedopuszczalny stan niepewności co do prawa ubezpieczonego do podlegania właściwemu tytułowi ubezpieczeń społecznych w związku z wykonywaniem obowiązków na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 sierpnia 2011 roku (I UK 8/11, Legalis nr 458996), iż obecne brzmienie art.8 ust.6 punkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynikające ze zmiany dokonanej przez art.1 punkt 2b ustawy z 18 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 241, poz. 2074 ze zm.) decyduje, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej. W uzasadnieniu wyżej wskazanego orzeczenia Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż z perspektywy przywołanej normy prawa ubezpieczeń społecznych tego rodzaju spółkę należy traktować jak spółkę jednoosobową. Także w piśmiennictwie podkreśla się, że jedyny (lub „niemal” jedyny) wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie powinien uzyskać statusu pracowniczego.

Ubezpieczony będąc większościowym udziałowcem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (w sytuacji gdy udział drugiego wspólnika jest iluzoryczny, sztuczny) w rzeczywistości prowadził działalności gospodarczą na „własny” rachunek. Odpłatne prowadzenie spraw „własnej” spółki podlega ubezpieczeniu społecznemu osób prowadzących działalność gospodarczą zgodnie z art.6 ust.1 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z treścią art.107 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.149) składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne.

Konsekwencją ustalenia, że ubezpieczony podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym na podstawie art.6 ust.1 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy, których wysokość ustala się na podstawie art.104 ust.1 punkt 1a ww. ustawy o promocji zatrudnienia.

Ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu (art.66 ust.1 punkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2014 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.1793). Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art.66 ust.1 punkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej

spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Ustalenie, że ubezpieczony podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym na podstawie art.6 ust.1 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, których wysokość ustala się na podstawie art.82 ust.2 i 4 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego.

10.11.2016 r.